

САНД ОЛОХ

Х а н н а т
1981 оыл алтынны
15 күнүттэн тахээр

СССР ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОИУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 34 (570)

1982 оыл. Кулун тутар 20 күнө
СУБУОТА

Сынагы
2 харчы

СССР ПРОФСОЮЗТАРЫН XVII СЪЕЪИГЭР

МОСКВА (ССТА). Ку-
лун тутар 17 күнүгэр
СССР профсоюзтарын
XVII съеъа үлэтин сал-
даата.

Советская профсоюзтар
форумнарын үлэтин бас-
таны күнүгэр табаарыс
Л. И. Брежнев огорбут
этинитетин динг өйдөбү-
лү итарымит делегаттар
Кремляда Съездар ды-
барыастарыгар профсоюз-
най тэрилтэлэр инжилэр-
гэр турар соруктары
дүүүлэтинин салдаары
мунунулар. Леонид
Ильич профсоюзтар —
маассаларга партия эрал-
лазх тирэхтерин — орул-
дарын туһунан тыллары
делегаттар сүрэхтеригэр
итин сөзгөрүннөн итнэ.
Сир үрдүгэр эйэни хары-
стаан хаалларарга уон-
на бөдөрөгөтөргө туһаа-
нылан табаарыс Л. И.
Брежневтин туруорулу-
бут сага эйэлээх көү-
дөһүннөр кылай аһары
сыналымат суолталаах-
тар.

Съезд үөрүүлээх бы-
лыыга майгыга ССНП
К. Генеральнаа сек-
ретарыгар, СССР Вер-
ховнай Советын Прези-
диумун Председателигэр
Л. И. Брежневкэ Проф-
союзтар Бүтүн Аан дөй-
дулаады Федерацияларын
Кыһыл Көмүс медала —
эни эйэни көмүскөһүн,
жеруоттар икки ардыла-
рыгар дөдөрлөһүүн уон-
на биригэ үлэһэһин бө-
дөрөгөтүү дьыалатыгар
үлүлүчүлээх үлэһэһин,
тус бөйөтин кылаатын,
робочай кылаас бөйөтин
бырааптарын иһин охсу-
бууттар утумнаах көмө-
түн билини бэлэтэ —
туттарылына.

Кулун тутар 17 күнү-
гэр сарсыардаагы му-
нааха ПСВКС уонна
Кин Ревизионнай комис-
сия отчуоттарын дүү-
лэһин салдаана.

Араатардар уонна съез-
да тыл эгэччилэр дойду
экономикатын салгы өрө
көтөүү баарадай былаан-
нара профсоюзтар иһин-
ларигэр сага уустук
соруктары туруоралла-
рын бэлэттиһилэр. Үлэ
коллективтарын болдом-
толорун уонна күүс-
тарын уон биригэ пяти-
летка былааннарын сити-
һилээхтик толорууга,
общественнай производ-
ство көдүүһүн үрдэти-
гэ профсоюзтар киллэрэр
дылааттарын ханатыыга
түмүхтэ наада.

Бу үлэс дьонуннаах
оруолу бастаан сүһүөх
профсоюзнай тэрилтэлэр
боньуохтаахтар. Билигин
дойдуга 750 тыһыынча-
тан тахса бастаан сүһүөх
уонна 570 тыһыынча на-
рын сыхааады профсо-
юзнай тэрилтэлэр. 3 ме-
дүйөнтөн тахса проф-
группалар бааллар. Проф-
союз хас иккис чилинэ
общественнай соруудаах-
таах.

Отчуоттуур нэмгэ Бү-
түн Союзтаады социалис-
тической куоталаһын
кыттылаахтарын ахсаа-
ны 108 мөлүйөһүн киниз-
хэ тийэ элбөтө. Куота-
лаһын дьин-чахчы но-
руоту бүтүүнүн хабар
далаһынанна, хаачыс-
тыба өтүүн адыас сага
бэлэттиһинэ. Бүтүн
куоталаһын сыла — но-
руот хаһаайыстыбатыгар
самай бастын бүтэник,
тох түмүктөрү ситиһин.

Куоталаһын кыайы-
лаахтарын патриотиче-
сай бачымыгарын ойоон
тыһыынчанан холбохун-
тар уонна предприняти-
лар аспыт сыл былаан-
нарын болдох киниз
толорбуттара. Сүүһүн
тыһыынча бастын робо-
чайдар тус бөйөлөрүн
1982 сыл бастаан квар-
талынаады соруудахтарын
профсоюзтар XVII съез-

дэ аһылыбыт күнүн
көрсө тодордулар.

Делегаттар улахан бол-
домтону үлэни биригэздэ-
нин тэрийин уонна көдү-
дөһүн сага формаларыгар
туһаайлаһар. Бу пятилет-
када ити формалар саа-
май кинизик тарбатыл-
лаахтаахтар.

Экономической полити-
ка сүрүнүнүн обществен-
най баайга-дуолга хаһаа-
һынын сыһааннаһын,
производство түмүктөрө
таһаарыллар өрөсүктөр-
даады түргэһин үүнэл-
лэри ситиһэри сатааһын
булан иһэлэр. Манна
профсоюзтар кырата су-
бу өнөрүхтөрүн өнө
Общественность болдом-
тотун бородууксуяны хар-
айыны тупсарыыга, сү-
түктөрү утары охсуһууну
күүһүрдүүгэ тардарга ки-
нилэртэн тутулукаах эл-
бэх. Союзтардаады уон-
на колхозтардаады проф-
союзнай тэрилтэлэр боро-
дууксуяны астааһыныга
олохтоох кыахтарын көр-
дөһүнгө күүскэ көмөлө-
һүөх тустаахтар.

Сорох этилэргэ проф-
союзтар бырааптарын
итнэнэ эбэллэһэһэрин
салгы кэгэтин, кинилэр
маассаны кытары си-
бастарын бөдөрөгөтүү со-
циалистической демокра-
тизм сайыннарыы дьо-
һуннаах туһаайыларын-
тан биридэстэра буолара
бэлэттэнэ. Профсоюзтар
комитеттара уонна совет-
тара, кинилэр активтара
робочайдар, сулууспа-
лаахтар уонна колхозтар
чилиннэрин үлэс бы-
рааптарын тутуһууну хол-
туруоллааһын күүһүр-
дүүх, Союоннартан хан-
нак да туорааһыныга сы-
тыы харданы биригэ,
иһин үлэс бырааптарын
көмүскөһүн таарыйар
бары түбэлтэлэргэ үрдүк
көрдөбүлү уонна принци-
пальноһу көрдөрүүх
тустаахтар. Съезд деле-

гаттара профсоюзтар ап-
сритеттара үүнүүтүгэр
үлэһиттэр соруктарын
уонна сайабыллыанна-
рын кытары үлэ, общест-
веннай өйү-санааны, дьом-
һор туохха наадылаа-
рын үөрэтин итнэнэ
үтүөттөөһүн көмөлөһө-
лөрүн туһунан эгэллэр.

Экономиканы сайынна-
рар туһугар кыһамны
үлэһиттэр олохторун туп-
сарар туһугар кыһамны-
ны кытары быстыспат
сибастаах: производство-
ны сөптөөхтүк сайыннар-
баһа эрэ олох уйгута
үтүүүтүн хааччыйааха
сатамат. Оттон произ-
водство сайдыыга, бөйө-
тин туһугар, үлэһит
усна олоһор усулуобуя
төһөнө үчүгэй буолар
да, сөптөөх ситиһилээх
буолар.

Съезд үлэтигэр 123
дөйүттэн профсоюзнай
делегаттар, 8 аан дөй-
дутаады тэрилтэлэр пред-
ставителлэргэ кытталлар.
Ити советская үлэһиттэр
кыһамныса таһынаады
кылаастарынан быраатта-
рын кытары киниг интер-
национальнай дөдөрдуу
сибастаахтарын туһу-
луур. Делегаттарынан
итинтик көрсүллар кыра-
нысса таһыттан сылдыар
кылдыттар съездэ ээр-
дэ тыллары эгэллэр.

Съезд делегаттарын
Москва пионердара ээр-
дэ эгэллэр.

МОСКВА (ССТА). Дөй-
дү профсоюзнай тэрилтэ-
дэ партия былааннарын
олоххо кыһаһыныга бөйө-
лэрин кылааттарын ханга-
тарга бигэ быһаарыныы
лаахтар. Кулун тутар 18
күнүгэр СССР профсоюз-
тарын XVII съеһин үлэ-
с салдаан барымытар
делегаттар ол туһунан
платиниорддлар.

Тыл этилэргэ совет-
сай дьоннор съездэ та-
баарыс Л. И. Брежнев
этигэр бөрүлүбүт, са-

Л. И. Брежневкэ Лаос үрдүкү набараадатын туттарыы

Лаос Народнай-Революционной партиятын Кини Ко-
митетин Генеральнай секретара, Лаос Народнай-Демо-
кратической Республикатын Премьер Министра Кейсон
Фоммхан кулун тутар 18 күнүгэр Кремльга СССР КК
Генеральнай секретарыгар, СССР Верховнай Советын
Президиумун Председателигэр Л. И. Брежневкэ Лаос
Народнай-Демократической Республикатын үрдүкү на-
бараадатын — «Нация Кыһыл Көмүс медалын» тут-
тарда.

Табаарыс Л. И. Брежнев бу набарааданан төрөбү-
тэ 75 сыла үтүөттүүнн сибастаан бэлэттөөһүнэ.

(ССТА).

билэһиннэ үлүһүүүнү
уодьутаннааһыныга, бары
бүтүүн эйэни харыстан-
ныныга уонна бөдөрөгөтүү-
гэ туһаайылыбыт сага
эйэлээх көдүдөһүннэри
Киниребилиннэ көрсүбүт-
тэ бэлэттэнэ. Леонид
Ильич этигэ социалисти-
ческой демократияны,
дойду социальнай уонна
экономической сайдыы-
тын дьонуннаах сорукта-
рын быһаарыыга проф-
союзтары кытыннарыыны
тупсарыы киниг програм-
матын быһыытынан сы-
наланар.

ПСВКС уонна Кини
Ревизионнай комиссия от-
чуоттуур дакылааттарын
дүүүлэһэр делегаттар
бөдөһөһөлөрүн кинигэр
— СССР XXVI съеһин
уураахтарын толорууга
профсоюзнай тэрилтэлэр
практической кыттыла-
ры. Араатардар — салаа
итнэнэ олохтоох проф-
союзнай органнар сала-
һааччылары, робочайдар,
колхозтаах бааһынай ай-
лах, общественнай тэрил-
тэлэр представителлэргэ,
наука уонна культура
деятеллэргэ — ити үлэни
тупсарыыга быһааччы
этиллэри киллэрэллэр.

Делегаттар тыл эти-
лэригэр коллективнай дуо-
габардар системаларын
салгы тупсарыы боһу-
руостара, үлэ бастын
кыһамнарын тарбатыы, ис-
кыахтарын, тыа хаһаайыс-
тыбатын техникатын ор-
дук толору туһаныы, ра-
бочай кылаас уонна кол-
хозтаах бааһынай аймах
эдр көлүөнэлэрин идэс
бэлэмнээһин уонна идея-
һай буһарыы-хатарыы
проблемалара туруору-
луунулар.

Съезд колхозтардаады
уонна совхозтардаады
профсоюзнай комитеттар
сруоллара мөддү үүнэ ту-
рара бэлэттэнэ. Тыа сир-
дириттар профсоюзнай ак-
тивисттар куоталаһынын
сатабыллаахтык тэрийэл-

лэр, үлэһит усулуобуя-
ны тупсарар, олоһор дьы-
ни-уоту туһууну сайын-
нарар туһугар кыһамна-
лар.

Тыл этигэр дьон проф-
союзтар итнэ итнэнэ
культурнай маас сага
үлэһэри тупсарыыны таа-
рылар адыаага суох эти-
лэри киллэрдилэр. Итнэр
үлэни, үлэ дьысипилин-
нэтин уонна производст-
веннай дьысипилиннэ
бөдөрөгөтөр иһин охсуһу-
га робочайдар, колхоз-
таахтар, сулууспалаахтар
активнаадык кыттыла-
рын ситиһэргэ дуулуун
туран, быһааччы үлэ кол-
лектиттарыгар итнэнэ-
хэ. Ити сыалга үлэ вете-
раннарын советтарын, та-
сарыстыы сууттар, надр-
га общественнай отделлар
үлэһэрин күүһүрдүү, на-
сатеничество өссө ордук
кыһа хамсааһына көмөлө-
һүөхтэ.

Съезд улахан болдом-
то кулууптар, культура
дизэлэрин уонна дыба-
рыастарын үлэһэрин бү-
гүһүгү көрдөбүллэргэ сөп
түбөһүннэри уларыта ту-
тууга, үлэһиттэр само-
дентельнай айымныла-
рын маассабайын кэгэ-
һинэ итнэнэ идеяны,
уусуран таһымын үрдэ-
тингэ профсоюзнай тэри-
тэлэр соруктарыгар ту-
һаайылына. Тыа сирин
билиннэһин, культурнай
чуолаан РСФСР Хара
буора суох зонатын на-
һилиннэһин культурнай
хааччылыны тупсарарга
робочайдар, колхозтаах-
тар, культура уонна ис-
кусство деятеллэрин кол-
лектиттарын биригэ до-
дөрлөһүүлэрин бөдөрөгө-
торго этилиннэ.

Съезд делегаттарын
Москва профтехучилище-
лэрин үөрэнэччилэргэ
эбэрдалаһтилэр.

СССР профсоюзтарын
XVII съеһа үлэтин сал-
даар.

КЫАЙЫГА КЫНАТТЫР

ЭРИЛИК ЭРИСТИНН ААТЫНАН СОВХОЗКА
РСФСР УРДУК НАБАРААДАТА
ТУТТАРЫЛЫНА

ДИРИН. Кулун тутар
17 күнүгэр манна сель-
скай Культура дьытти-
гэр 1981 сылга Бү-
түн Россиятаады социа-
листической куоталаһын-
га ситиһипит үрдүк көрдө-
рүүдөрүн иһин Эрилик
Эристинн аатынан сов-
хозка РСФСР Министр-
дарын Советын уонна
ПСВКС көһөрүлэ сыл-
дыар Кыһыл знамятын
туттарыыга аналлаах үө-
рүүлээх муһнаах буолла.
Муһнаады кытас кинирин

кыһынан совхоз партно-
хун секретара Н. С.
Дмитриев аста.

ССНП сбиомун тыа ха-
һаайыстыбатыгар отделын
собиодиссая С. В. Софро-
нов совхоз үлэһит дьонун
үрдүк набарааданан ээр-
дэстэ уонна быйылгы
өбүлэһидардаах сыл ты-
һааһыныах былааннарын
олоххо киллэрингэ сага
сигиһиллэри бадаран тыл
эгтэ итнэнэ үөрүү-кө-
рүү быһыытыгар майгы-
тыгар совхоз предста-

ителлэригэр РСФСР
Министрдарын Советын
уонна ПСВКС көһөрүл-
лэ сылдыар Кыһыл зна-
мятын туттарда.

Харда тылы бастаан-
нан эппит оройуон чем-
пион борооску көрөөччүтэ
Н. С. Макаров пятилетка
кыһа сылын өссө үрдүк

сигиһиллэрдээх түмү-
түүр иһин совхоз сүөсү-
бүтэргэ бары күүстэрин,
сайабылларын ууруохтара
дөн эрэннэрдэ. Үлэ Ал-
бет Аатын III степенэ
орден наалара Д. Е. Ва-
силен I быйыл кулун
деловый тахсытын 91
бырыһаанна тирдэргэ
түһүн биридэ. Саха АССР
жеруотун хаһаайыстыба-
тын үтүөлээх үлэһитэ,
оройуон чемпион техник-
сменатора П. Н. Титов
сыһаарыллыбыт 209 ына-
рын барытын снэмэлээн,
бөйөгэ 1976 сыллаахха
олохтообут рекордун туп-
сарарга эбэрэстелистибэ
һылына. Ити курдук, тыл

эппи сүөһү итинтин
ыарахан үлэһэрин меха-
низацияларын эконо ээ-
нэһэһа Р. Р. Иванов,
совхоз чемпион трактори-
һа К. Н. Посельский, Ха-
йаһыт отделеһиетын ул-
раскиһаһа М. Е. Васе-
льева уо. д. а. үрдүк на-
бараада дьылаһан эи-
лэһитиригэ ыһырдылар.

Совхоз коллектива
1982 сылга сага үр-
дүтүлүбүт кириһилэри
бэлэттэнэ.

С. ЧИГИНАРОВ.

СНИМОККА: Көһө-
рулла сылдыар Кыһыл
знамяны туттарыы үө-
рүүлээх түгөнэ.

ССКП оройуоннаабы комитешын алтыс пленума

ИРДЭБИЛИ, ЭППИЭТИНЭИ КУУҔҮРДҮӨХХЭ

ССКП райкомун бастагы секретара таб. И. П. ЛИСТИКОВ дакылаатын дьүүлэһи

Дакылааты дьүүлэһи бастагынан тыл эппит ССКП райкомун бюротун чилиэнэ, Эрилик Эристин аатынан совхоз парткомун секретара Н. С. Дмитриев совхоз партиянай тэрилтэтин аадырыһыгар киирбит критика сөптөөрүн биллине. Район совхозка общественнай сүөһү кыстыгы тэрийингэ дыһаалар быһаана бигэргэтиллибит. Ол эрэри ону олохтоониларыга быһаарылар таһаарыллылар. Тыва хаһаайыстыбаларын бордунууларын госу-дарство атылааһы тэрийингэ туһаайыллыбыт уураахтар эмэ ситэ олоххо киирбөтүлэр. Ол үрүгүт бордунууларын кииргэр атылаан иһин кыллыбата. Сүөһү ма-ржаан үлэлэрин механи-зациялааһыга үлэ олус сыйаанын ытыллар. Ошон совхоз парткома ил-дэр өттүгэр туһаанаах коммунитар, салайаач-чылар уураахтары толо-руу иһин эппиэтиһэри, үрдэтиһэ күөккэ үлэли-бэ.

— Бахсыга спортзал тутуутун түргэтэти, сов-хоз отделениеларын идэ-тиһигэ, кылларын, сир-кэн далааһынаахтын тупсаран оңоруу туһуна уураахтар ытыллыбыттары олоххо киирбэ иликтэр.

— диэтэ ССКП райкомун чилиэнэ, Карл Маркс аа-тынан совхоз саныл ил-тэччигэ П. Н. Решетни-ков. — Ошон уураахтары толорууу биримэтигэр кытаанахтык ирдир бэ-радаһи олохтуур көм-кэлэ.

Оройуоннаабы партия-най тэрилтэ репизионай комиссиятын чилиэнэ, «Мураачы» совхоз рабоче-комун председатели И. И. Филиппов, совхоз эконо-мическай уонна социаль-най сайдыатын нэсбил-лэх быһаанын олоххо киллэрингэ ытыллар үлэ-лэр тустарынан билиһин-нэри туран, социалисти-ческай куоталааһыны тэ-рийингэ таһаарыллыбыт итэбэстэргэ киирбик тох-тоото. Ыланымкыт кү-нүн ытыгы, үүт ыааһын үрдэтин иһин материал-лай көбүлөөһүн киллэ-рин ыланымкыстар куо-талааһыга итэриэстэри-лэһи нөтөхтө. Ол эрэ-ри көбүлөөһүн кииргэр уруутун оңоруулаан ис-пэт. Ол куоталааһы кө-дүүһүн киин көбүн ула-хыннык атахтыр. Көлөр өттүгэр куоталааһы усу-лунууларын халбаннаа-бынча тутуһуохха наада. Араатар итинтэн салгы-ыишкыларга спорттун тупсаран оңоруу туһуна уураахтар ытыллыбыттары олоххо киирбэ иликтэр.

уонна Карл Маркс ааты-нан совхозтар салалтала-ра ситэ суолта бирэбт буолбуттарын критика-лаата.

ССКП райкомун бюро-туу чилиэнэ, партиянай контуруол оройуоннаабы комитешын председатели А. Е. Филиппов, минста-тэри салалталар иници-иалата суох үлэлээһини-нэ улахан охсуулааһын билиэтэти. Ол курдук, Соловьев отделениелар баар термеклеткала-ры, мнах төрүүр бокса-тын бэрт суолтата суох биримэтиһэри кии-ргэр үлэлээһинтэргэ. Ха-лаар отделениелар агардас корууда көстү-бөккө сүөһүгэ эби аһы-лаһы уһунук сиппэти-лэр, оттон бэлэмнээбит минеральнай брикеттэ-р фермаларга тэрдилли-бэ. Манна итэбэстэри туоратыга партиянай тэ-рилталар партиянай кон-туруол группаларын иһиник тардалларыгар сүбэлэстэ.

Билин партиянай тэрилтэбит аадырыһыгар киирбит критика сөптөөх, — диэтэ ССКП райко-мун чилиэнэ, Сүбүрүс-кай аатынан совхоз парт-комун секретара Е. Е. Ефимов. — XXVI о р о й у о н н а а б ы партиянай конференция совхозка ка-питальнай тутууну ы-

тыга баар итэбэстэри ийбэти. Ону туоратыга бэртэ бас билэр техни-калаах идэтиһит бөлөх-тэрилин үлэтин сааһаа-ты. Сүөһү итинтэн ыа-рахан үлэлэрин механи-зациялааһын таһыма на-мыһа. Итиннэхэ туһаа-ныах специалисттаран тердөөлү туруорар көм-кэлэ.

ССКП райкомун чили-энэри кандидат, Эрилик Эристин аатынан совхоз Хаһааһыталаабы отделе-ниетин управлюшайа М. Е. Васильев, отделе-ние инициалата бастагы салгыт ситиһилээхтик түмүктэбитин иһин ту-ран, үүтү ыһын, иччат сүөһүнү төлөһүтү та-һааһынаах графикарын тутуһууга ыарахан бала-һынаа үөсүөбитин үр-дүнэн э-үүт комбината итэбэстэргэ сөптөөрүтэ-нэи бууну аһымаа эби ыарахаттары үөсүөбитин сөптөөрүтэ. Иһин итинтэн салгыт быһан быһаачы оңоруулар сиригэр ту-тууну тохтут дьонтоо на-таахтын ыһытар буола-ры наадалааһынан ахта. Араатар отделениелэ-техника күүһүн туһаныга, механизатордар үлэллэр усулунууларын тупса-рыга, гараһы тутууну түргэтэтиһэ көмө наада буолбутун аһыма.

Олох-дыһаах комбина-тыгар ааспыт сылга со-циалистическай куотала-һыны тэрийингэ улахан көтүтүлэр таһаарыллы-бытара. Иһин учуот-таан быһыл биридин ра-бачайдар сирэй эбэһэ-талыһылааһы ыһыма-лар. Куоталааһы түмүтэ кииргэр таһаарыллар буолла. Ол эрэри иһин ий түмүктэргэ киирин үөрдүбөттөр. Итиннэхэ бэри кыараһаа, тыва сир-дэригэр баар филиалла-га сөптөөх үлэллэр усу-лунуулар суога тэртэ. Совхозтар салалталара филиалларга быһаачы кө-лөнү оңоруулаахтарын туһуна эттиллэри үкү-сүгэр толорботтор. Ити ту-һуна ССКП райкомун бюротун чилиэнэ, олох-тооһах комбинатынаабы партиянай тэрилтэ секре-тара П. М. Пермякова эт-тэ.

ССКП райкомун чи-лиэнэ, Карл Маркс аа-тынан совхоз директора Е. Е. Васильев, итэбэ-стэри туоратарга хас биридин иһин эппиэтиһэ-рин ойдоһуу наадатын санатан туран, бири боп-пуруоска дыһааллар, уу-раахтар үрүт үрдүгэр таһааларын оттон кон-туруол ситэти суох та-риллэрин критикалаата. Уопсайынан, быһаачы бы-һаачы аһааччылар кыт-та үлэ, дьону иһин, по-

литическай, экономичес-кай үөрөх көдүүһүн үр-дэтин боппуруостарыгар үлэ ситэти суох ытыл-лар. Ити барыта үлэ диксиплиниэтин, об-щественнай бараадаһи та-һааһынаах күүрэй-тэһэһиниһигэр тирээр-лэр. Араатар итинтэн салгыт райсовет испол-комун тыва хаһаайысты-быгар управлениетин, тыва хаһаайыстыбатын бо-родуунталарын содотуоп-каллаһынаа уонна хаа-чыстыбатыгар инспекция үлэлэрин стиллэр баар итэбэстэргэ тохтоото.

ССКП райкомун бюро-тун чилиэнэ, райсовет исполкомун председатели М. Е. Пермяков толору-ну контуруулааһына уонна бэрэбэстэһиһин салгыт тупсарыа, толо-руу диксиплиниэтин күүһүрдүү сорууларгар киирбик тохтоон ыты-лэстэ.

Пленум үлэтигэр ССКП обкомун Тыва хаһаай-стыбатыгар отделын со-бодиссыйа С. Е. Софро-нов кыттыһыа кыла.

Пленум дьүүлэһилин-бит боппуруоска туһаа-наах уурааһы ыһыма күүһүнэ толорууу кон-туруулааһына күүһүр-дүг дыһааллар быһааһы-ны бигэргэтэ.

С. ЧИЧИНАРОВ

ӨЛБӨТ-СҮППЭТ ҮЙЭЛЭЭХ АЙЫМНЫ

Таб. Л. И. Брежнев „АХТЫЛАРЫГАР“ научнай-практической конференция

Кулун тутар 16 күнүгэр ССКП райкомугар таб. Л. И. Брежнев «Ахтылар» кинигэтигэр научнай-практической конференция буолла. Конференцияга ССКП райкомун чилиэнэрэ, чилиэнгэ кандидаттар, оройуоннаабы партия-най тэрилтэ ресизкомун чилиэнэрэ, совхозтар, предприя-тиялар, тэрилтэлэр уонна учреждениелар салайааччыла-ра, идеологическай үлэ активистара кытыннылар.

Конференция үлэтин ССКП райкомун бастагы секретара И. П. Листиков салайан ытта.

«ТАБААРЫС Л. И. БРЕЖНЕВ ОЛОБУН, ҮЛЭТИН ХО-ЛОВУРА БИИГИНИ ОЛОРОРГО, ҮЛЭЛИИРГЭ УОННА КЫАЙАРГА ҮӨРЭТЭР» диэн дакылааты ССКП райкомун иккис секретара С. П. Макаров оңордо.

Дакылаатчыт «Ахты-лар» советскай патриот-тизм төрүттэрин тустары-нан, иһэ дьайдыга, партия-на таһал, улуу Ленин дымалатыгар, пролетар-скай интернационализмга бэриһиллэх буолуу туһу-наа дьин иккэрдьынан, муударайдык суруллубут айымны буоларын бэли-этэ.

Лесид Ильяч рабоча-йылаах туһунаа иһин иһиниллэх тыллары этэр: «Иһин улуу үлэһит, иһин барамаат-хороммот ту-луурдаах, иһин бэйэтин дымалатын билэр уонна ону үчүтөйдик оңорорго үрүһүһтэх». Чуоһаан, рабочай кылааска автор бэйэти үлэһит, иһин бы-һымынан үүһүтүтэр үтүөһүннээх сабыдыал иһин махтанара өтө көс-төр.

Ону тэһэ эдэр саһа-тыа сирин кытта, бааһы-най олоһун кытта ситим-нэспитин, бурдугу үүн-нэрин сыраллах үлэтин бэлбиктин туһунаа Л. И. Брежнев ыһаанары-лаахтык суруйар.

Кинигэ партиянай са-лааһы үс сүрүн туһаа-һылаах диэн чорботул-лан бэлиэтэнэр: полити-ческай, идеологическай уонна тэрээһин. Олор быс-тыспат бири буолуула-рын иһин туһунаа, Л. И. Брежнев: «Идеологичес-кай үлэ коммунистичес-кай партия бастагы уо-

Табарыс Л. И. Брежнев айымнылары,

ССТА фотохрониката.

Монастырев, Е. А. Бор-сов пропагандистам о-скуолаларыгар үөрөх мө-лөхтүк тэриллэр.

Толорууу контуруол-лааһын иһин суолтаты-гар дакылаатчыт эмэ тохтоото. Уураахтар туол-бат түбэлтэлэргэ элбэх, ошон тыл дымалаттан арааһар.

Л. И. Брежнев үлэһит иһин айдыт материал-лай сыһаастарыгар, нуруот бааһыгар-дуолулар ха-рыстайылаахтын сыһаа-наһар туһунаа, онуоха иһин суолтатын туһунаа иһин бэлиэтэнэр. Ха-рыстайылаах буолуу—ком-мунистическай сир-май-ты бири өртө. Ол эрэри оройуон хаһаайыстыбала-рыгар, производственной тэрилталарыгар иһин-то-буу, бас-баттах тутуу сорууулаахтык туора-тылаан испэт.

«Ахтылар» иччаты иһин суолталара улахан. Таб. Л. И. Брежнев ком-сомолецтарга, иччаттарга, эрэллэр өтөр. Оройуон 3500 кииргэ комсомолец-тара уонна иччаттара 58 комсомольскай-ичча-коллективтарга нуруот ха-һаайыстыбатын араас са-лааларыгар айымнылаах-тык үлэллэр. Произ-водство улахан өттүн оройуонга эдэрлэр тутан олохтор. Ол эрэри тэһэһэ үлэлээбэт, биллэ-лэрин маһатымнат, ити-риктин, общественнай ба-раадаһи көбөр иччаттар суох буолбатахтар.

Син урунку айымны-ларыгар курдук, Л. И. Брежнев сага иһини

иһин, сир-майгы, про-дукталарыгар улахан маһатын биэрэр. Иһин характера, иһин олоххо сыһыана дьин кэргэһи-тэриһэригэр чорботон бэлиэтэнэр, иһэ туһунаа иһинэх тыллары этэр. Вү-түн оройуонга үтүөкэ-нээх иччаттары иһин үлэһит иһэлэр аһаада суохтар. Ойнуктарынан Герой-иһэлэр А. Л. Сер-геев (Соловьев), А. С. Мохначевская (Вахца), Е. С. Сыромятникова (Арысталаах), А. А. Нина-тина (Сылан) уо д а буолаллар.

Сиргэ, айымны хэ-ристайылаах сыһаан наадатын туһунаа Л. И. Брежнев биридэ эрө ап-пэтэ. Бурдук иһин—олох төрүтэ. Ошон сибээ-сэ (Бүтүтүн 3 стр. көр).

